

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 810/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen varautumisesta konkurssihakemusten kasvavaan määrään koronapandemian jälkeen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 810/2020 vp:

Miten hallitus aikoo huolehtia siitä, ettei konkurssihakemusten määrässä tapahdu räjähdysmäistä kasvua lakimuutoksen päättymisen jälkeen ja

miten konkurssiin hakeutuvia yrittäjiä aiotaan tukea, jotta he pääsevät nopeasti jaloilleen koronapandemian jälkeen eivätkä jää velkavankeuteen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on usealla toimenpiteellä pyrkinyt auttamaan yrityksiä selviämään koronaviruspandemian asettamista haasteista. Konkurssiuhkaisen maksukehotuksen noudattamatta jättämiseen perustuva maksukyvyttömyysolettama on poistettu väliaikaisesti käytöstä ajaksi 1.5.2020–31.1.2021 konkurssilain (120/2004) väliaikaisilla muutoksilla. Esityksen tavoitteena on ollut estää koronavirusilanteen tai sen aiheuttamien rajoitustoimien vuoksi maksuvaikeuksiin joutuneiden yritysten asettaminen konkurssiin konkurssiuhkaisen maksukehotuksen noudattamatta jättämisen perusteella ja siten varmistaa, ettei konkurssiin aseteta yrityksiä, joiden maksukyvyttömyys voi myöhemmin korjaantua.

Lain vaikutukset ovat olleet merkittävät, sillä konkurssien määrä on lain voimaantulon jälkeen laskenut voimakkaasti. Käytännössä velkojat eivät ole hakeneet yrityksiä konkurssiin tilanteessa, jossa lakia sovelletaan. Ilman uusia toimenpiteitä on kuitenkin odotettavissa, että konkurssien määrä kasvaa, kun väliaikaisen lain voimassaoloaika päättyy.

On tärkeää, että hallitus helpottaa siirtymää takaisin normaalisäännösten soveltamiseen. Siksi oikeusministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys, jossa ehdotettaisiin, että konkurssiuhkaisen maksukehotuksen noudattamatta jättäminen muodostaisi oletettaman velallisen maksukyvyttömyydestä, jos velallinen ei ole kuukauden kuluessa konkurssiuhkaisesta maksukehotuksesta maksanut velkojan selvää ja erääntynyttä saatavaa. Velallisen aikaa maksaa velkojan saatava pidennettäisiin siten viikosta kuukauteen. Tämä on merkittävä muutos.

Tarkoituksena on lieventää siirtymää normaalisäännösten soveltamiseen ja varmistaa, että kun konkurssiuhkaisen maksukehotuksen noudattamatta jättäminen luo tauon jälkeen maksukyvyttömyysolettaman, velallisille jää riittävästi aikaa maksujärjestelyihin. Tarkoituksena on myös parantaa yritysten edellytyksiä selvittää koronaviruspandemiasta.

Väliaikaissääntelyllä voidaan valitettavasti vain viivästyttää konkurseja, ei kokonaan ehkäistä niitä. Jos maksukyvyttömyys on pysyväisluonteista, on todennäköistä, että tammikuun jälkeen ehkä suurehkokin määrä yrityksiä haetaan konkurssiin. On kuitenkin hyvin tärkeää, että elinvoimaisten yritysten jatko turvataan ja että työpaikat säilyvät. Tavoitteena on siten varmistaa, että

muiden kuin pysyvästi maksukyvyttömiä yritysten selviytymistä koronaviruspandemiasta edistetään.

Tässä yhteydessä on myös tärkeä huomioida, että yrittäjille, joiden yritys haetaan konkurssiin, saattaa jäädä henkilökohtaisia velkavastuita konkurssin jälkeen. Hallitus haluaa helpottaa heidän asemaansa ja siksi oikeusministeriö on asettanut työryhmän valmistelemaan yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) muuttamista. Tarkoituksena on muun muassa helpottaa ja nopeuttaa konkurssin tehneiden yrittäjien pääsyä velkajärjestelyyn ja siten auttaa yrittäjiä uuteen alkuun.

Elinkeinoministeri Lintilä on jo aiemmin marraskuussa 2020 vastannut kansanedustaja Wihosen /ps kirjalliseen kysymykseen (KK 763/2020 vp) elinkeinoelämän toimintaedellytysten mahdollistamisesta koronapandemian aikana ja sen jälkeen. Hallitus on vuonna 2020 päättänyt poikkeuksellisessa tilanteessa mittavista toimenpiteistä yritysten, yrittäjien ja muiden talouden toimijoiden tukemiseksi. Yrityksiä ovat rahoittaneet Finnvera, Business Finland, ELY-keskukset ja Teollisuussijoitus. Esimerkiksi kustannustuen seuraavan vaiheen valmistelussa on tunnistettu ja pyritty ottamaan huomioon mahdollisimman kattavasti yrityskentän erilaiset haasteet ja tarpeet. Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on välttää mahdollisimman moni konkurssi ja säilyttää mahdollisimman moni työpaikka Suomessa.

Helsingissä 17.11.2020

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson